

Popma (93) gunt klooster alles

LC 060315

RIXT OENEMA

JORWERT Hij wilde niets liever dan Gods schepping schilderen. En nu schenkt Jentsje Popma (93) al zijn kunstwerken aan het klooster van Jorwert.

Nog eenmaal treedt kunstenaar Jentsje Popma, 93 jaar, het atelier aan de Leeuwarder Zuidergrachtswal binnen. Het zijn twee oude woninkjes; het rechter ingericht als kantoor en opslag, het linker als schilderruimte. Het noordelijke licht valt er door de hoge ramen naar binnen.

Een doek op de ezel, overal kunst aan de muur en een tafel vol halfvolle tubes verf: alles ligt er net zo bij als toen hij er nog elke dag aan het werk was. Maar de sleutel heeft hij al overgedragen. „It koe hjir sels wol wat kreazer wêze.” Henk Kroes, voorzitter van de kloosterstichting, is er ook. Hij glimlacht. „Ik kin krekt alles sa'n bytsje fine.”

Al zijn landschappen, tekeningen, bustes, naakten, portretten, een metershoog reliëf en zijn atelier: Jentsje Popma schenkt zijn erfenis aan de stichting Nijkleaster in Jorwert. Want het nieuwe klooster is verschrikkelijk hard nodig. „De wrâld is sa drok. Minsken hawwe in flecht-skûle nedich om ta rêst te kommen. Om har op 'e nij te oriëntearjen.”

Hij is blij dat hij zo een bijdrage aan het project kan leveren. „Ik bin fan in bepaalde leeftyd. As jo al wat langer libje, sjogge jo de wrâld feroarjen. As ik weromtink oan myn jeugd, is it lânskip totaal feroare. It is ferneatige, folboud, ferkavele en yn-rjochte foar produksje, produksje, produksje.”

Tot zijn 65ste werkte Popma voornamelijk in opdracht. „Doe fûn ik dat ik dêr mei ophâlde moast om my te konsintrearjen op lânskippen.” Zijn verlangen om de kleur en vormen van de Friese natuur op te tekenen was ontembaar. Tegelijk moest

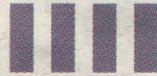
Henk Kroes (links) en Jentsje Popma in het voormalig atelier van de kunstschilder. „Ik wie hjir elke dei, mei myn each op it noarderljocht.” FOTO LAURENS AAIJ

hij met lede ogen aanzien hoe het landschap economie werd.

Zijn kunstwerken kunnen de toeschouwer gemakkelijk verwarren. Op het oog ziet men diepbloauwe sloten, sappige weiden en bomen, dik in het blad. Maar de schijn bedriegt. „Dat is gjin sleat fol libben, dat is in rioel. En dy beamkes? Dy binne der troch de ferkaveling al lang wei.”

En toch: „Ik ha se mei nocht make. Myn skilderijen binne gjin oan-klacht. Mar o, wat hie ik graach in oade oan Gods skepping brocht...”

Tot schilderen komt hij al een paar jaar niet meer. Zijn vrouw dementeert ernstig; hij verzorgde haar dag en nacht, tot het niet meer ging. Nu woont ze in verpleeghuis Nieuw

‘Wat hie ik graach in oade oan Gods skepping brocht...’

Mellens. Hij bezoekt haar zo vaak mogelijk. Ontroerd: „Se gûlt faak omdat se net mear thús is. Dat is fansels ôfgrysluk, mar ek it libben. Alles hat in begjin en in ein.”

Jentsje Popma geeft de stichting

alle vrijheid om na zijn dood met zijn erfenis te doen wat het beste lijkt. „Se hawwe dêr wat mear tiid foar as ik, skat ik yn.” Dat zal uitdraaien op verkoop van de meeste kunstwerken (het zijn er zeker zeventig) en het atelier, stelt Henk Kroes. „Der moat no ien kear in soad jild op it kleed komme foar it nije kleaster.”

Hij kan nauwelijks uitdrukken hoe verguld hij is met de omvangrijke schenking. „We wienen der wol efkes stil fan. Dit is wol sa bysûnder.” Dan stappen de mannen de deur weer uit. „Popma, ik ha noch in fraachje”, zegt Kroes met een accuboomachine in handen. „Witte jo tafallich wê't de lader hjir fan is?”